

DORPS ONTWIKKEL PLAN

leefbaarheid
initiatieven
samenwerking
ontwikkelingen
dorpsraad
gemeente

INHOUDSOPGAVE	2
VOORWOORD	3
INLEIDING	4
1. HET HISTORISCHE KARAKTER VAN STEVENSWEERT	5
1.1. DE HISTORISCHE KERN	
1.2. DE VESTINGWERKEN	
1.3. DE HOMPESCHE MOLEN	
2. RECREATIE, TOERISME EN SPORT	8
2.1. RECREATIE	
2.1.1. DE KIS	
2.1.2. PORTA ISOLA	
2.1.3. DE JACHTHAVEN	
2.1.4. DE BEERTUIN	
2.1.5. DE MEERSEKAMP	
2.2. TOERISME	
2.2.1. VVV-KANTOOR	
2.2.2. MIDDENSTAND	
2.3. SPORT	10
3. WIJK- EN GROENBEHEER	10
4. VOORZIENINGEN	11
5. SOCIAAL KLIMAAT	11
6. VERKEER	12
7. AANBEVELINGEN	13
8. APPENDIX	14

VOORWOORD

Voor ons is Stevensweert het mooiste dorp van Limburg en dat willen we zo houden. Het verdient aandacht om zorg te dragen voor een optimale leefbaarheid; en daarom is er op verzoek van de inwoners een dorpsraad opgericht. De dorpsraad Stevensweert bestaat - na een voorbereidings-tijd van een jaar - inmiddels bijna 3 jaar. Doel is om de leefbaarheid van ons mooie dorp te koesteren en te vergroten.

Graag stellen we ons proactief op, waarbij we initiatieven enthousiasmeren door dorpsbewoners bij leefbaarheidsprojecten of -initiatieven te betrekken. De inzet van onze dorpsbewoners is hierbij de succesfactor: dank hiervoor! Ook de samenwerking met de diverse instellingen en stichtingen is van groot belang om onze projecten te doen slagen. We mogen de vele ondersteuners hartelijk danken voor dit vertrouwen, zoals gemeente, provincie, natuurmonumenten, IKL, VKKL.

Door deze gedragen inzet hebben we diverse projecten mogen vormgeven; en hier mogen we met z'n allen trots op zijn. Te denken valt aan o.a. 'De Meersekamp', de wensbus en 'Entente Florale'.

Het is noodzakelijk om structureel een aantal ontwikkelingen en initiatieven blijvend te borgen. Daarom is in overleg met de gemeente gekozen voor het creëren van een dorpsontwikkelingsplan, kortweg DOP. Samen met de stichting Vereniging Kleine Kernen Limburg is onder leiding van Bert Kaumo, een werkgroep actief geweest waarbij Wiel Dirks en Ralph Tangelder van VKKL een extra compliment verdienen voor hun deskundige inzet. In dit stuk laten de inwoners van Stevensweert zien hoe ze hun dorp graag zien ontwikkelen in de komende 10 jaar. Het hele proces heeft ongeveer anderhalf jaar geduurd. Ook een woord van dank aan de "leesgroep", bestaande uit Jos Ros-Van Kronenburg, Xaviera Buron Klose, Eveline Evers en Jurrian Tjeenk Willink, die de concept-teksten van commentaar hebben voorzien en aangevuld en aan Manon Leenders die de opmaak heeft verzorgd.

Het dorpsontwikkelingsplan richt zich met name op het aspect leefbaarheid. In het kader van de deelname van Stevensweert aan de Entente Florale in 2016 zijn tijdens een informatiebijeenkomst, projecten verkend die de elementen cultuurhistorie en groen zouden kunnen versterken. Deze projecten zijn gebundeld in een projectenoverzicht dat als appendix 1 in het DOP zijn opgenomen. Overigens behaalde Stevensweert in 2016 een eervolle zilveren medaille in de nationale groencompetitie Entente Florale.

Het bestuur van Stichting dorpsraad Stevensweert dankt de inwoners van Stevensweert voor hun inzet en enthousiasme en is iedereen die een bijdrage aan dit dorpsontwikkelingsplan heeft geleverd zeer erkentelijk. Wij zijn ontzettend trots op dit plan en gaan hierna er ook alles aan doen om te blijven volgen hoe de ideeën van dit dorpsontwikkelingsplan verder vorm krijgen en in praktijk gebracht gaan worden. Voor het verder vormgeven van ons dorpsontwikkelingsplan is wederom de inzet van onze dorpsbewoners noodzakelijk. Echter, gezien de grote bereidheid om ons dorp nog mooier te maken dan het al is maken we ons hier geen zorgen over.

Namens de dorpsraad Stevensweert,
Jan Mueters, voorzitter

INLEIDING

Het Dorpsontwikkelingsplan (DOP) van de kern Stevensweert is een plan dat door en voor de inwoners van Stevensweert gemaakt is op initiatief van de dorpsraad. Door de uitwerking van een drietal besprekingen met bewoners heeft de inhoud vorm en structuur gekregen. Het is een plan van, voor en door de inwoners opgesteld.

Het zal ongetwijfeld een plan in ontwikkeling zijn, dat niet van vandaag op morgen verwezenlijkt zal worden. Sommige punten hebben een grondige en vooral goede uitwerking nodig. Het is de bedoeling dat in diverse nog in te stellen werkgroepen hieraan nadere invulling zal worden gegeven, samen met de gemeente Maasgouw.

De aanwezigen, die op de drie bijeenkomsten waren, konden met elkaar discussiëren en de mensen, die thuis bezocht zijn, konden hun mening geven over de positieve en negatieve zaken die zij zo ervaren hebben op het gebied van leven, wonen, werken en recreëren in Stevensweert. In veel gevallen waren de bevrageden tevreden, maar met het oog op de toekomst blijven verbeterpunten de aandacht vragen van inwoners en gemeente. Zo heeft de dorpsraad op de bijeenkomsten de meningen, ideeën en suggesties opgehaald en de focus gericht op de volgende punten:

- Waar ben je trots op in Stevensweert?
- Waar ben je tevreden over?
- Wat wil je graag verder ontwikkelen?
- Wat vind je belangrijk voor het verbeteren van de leefbaarheid?
- Wat wil je voorkomen, wat vind je niet zo mooi?

Verder heeft de Dorpsraad van Stevensweert tijdens deze bijeenkomsten, samen met de aanwezigen, besloten alles te bundelen onder zes kopjes, namelijk:

1. Het historisch karakter van Stevensweert
2. Recreatie, toerisme en sport
3. Wijk- en groenbeheer
4. Voorzieningen
5. Het sociaal klimaat
6. Verkeer

Deze punten zijn niet willekeurig gekozen, maar vormen de ruggengraat waar “Stevensweert” op wil bouwen, omdat ze van groot belang zijn voor de leefbaarheid van een stuk van het “Eiland in de Maas”. Een belangrijke waarde voor de leefbaarheid zien we terug in het historisch karakter van ons dorp. Zowel bewoners als toeristen moeten hier volop van kunnen genieten.

Stevensweert, een dorp aan de rivier de “Maas”, heeft een rijke geschiedenis, die volgens de eerste gegevens rond 1200 ontstaan moet zijn, als een oversteekplaats in de ondiepe rivier. In deze beginjaren was het noodzakelijk een kasteel te bouwen om de bewoners te beschermen. Diverse veldslagen werden met wisselend succes rond de vesting geleverd.

Na de 80-jarige oorlog, rond 1700, werd het rustiger in en rond de overwegend agrarische gemeenschap. Na 1850 worden de vestingwerken overbodig en verkocht, zodat ze gesloopt konden worden. Het stratenplan

binnen de muren bleef gelukkig gespaard. Voor de Tweede Wereldoorlog, na 1930, kreeg de grintwinning in Midden-Limburg een belangrijke plaats, ook in Stevensweert. Veel mensen uit het dorp kregen “op de bagger” werk aangeboden. Dit ging door tot rond de eeuwwisseling. Toen was het grootste gedeelte van de aanwezige grint uit de bodem gehaald en werden veel plassen voor andere doeleinden geschikt gemaakt. Het (water)toerisme deed zijn intrede. Daar speelde de toenmalige gemeente Stevensweert op in. Vandaar de aanleg van een jachthaven, een dagstrand en later een vakantiepark. De overwegend agrarische gemeenschap moest het nu hebben van de toeristen; veel agrarische gronden veranderden in natuur.

Rond 1980 is de oude kern volledig gerestaureerd en wordt deze een beschermd dorpsgezicht. De monumenten en beeldbepalende panden, de straten en pleinen geven het dorp een grote historische uitstraling. Aan de noordkant is ca. 25% van de voormalige vestingwerken hersteld. Daarnaast wordt de oude kern voor zo'n 50 % omgeven door de ontmantelde vesting, waar nog duidelijk de ligging van de gracht, de bastions en ravelijnen zijn te onderkennen. Aan de zuidkant is een naoorlogse nieuwbouwwijk gerealiseerd. Naast de historische kern en de nieuwbouwwijk bestaat Stevensweert ook nog uit een aantal uit lintbebouwing bestaande buurtschappen.

Het aantal inwoners blijft de laatste jaren redelijk stabiel op ca. 1680, met weliswaar ook een toenemende vergrijzing. In januari 2019 heeft de gemeente ingestemd met de bouw van 29 nieuwe woningen. Het verdient aanbeveling om de bij de bouw van nieuwe huizen in het gebied “Op de Konie” rekening te houden met de diverse leeftijdsgroepen, zoals starters en senioren.

De afgelopen 20 jaar is het aantal voorzieningen sterk afgenomen. De noodzakelijkste commerciële voorzieningen zijn nog in beperkte mate aanwezig, zoals een café, restaurants, een ontmoetingscentrum en een winkel, voor de hoogstnoodzakelijke boodschappen en voorzieningen. Gelukkig zijn ook belangrijke primaire medische voorzieningen, zoals apotheekhoudende huisarts, tandarts en fysiotherapeut behouden gebleven. Een aanbeveling zal zijn de bouw van een ontmoetingsruimte waar de diverse verenigingen gebruik van kunnen maken, waar vergaderingen en bijeenkomsten kunnen plaatsvinden.

Het aantal verenigingen blijft stabiel, echter het aantal leden zal door de vergrijzing afnemen. De kleinere verenigingen zullen het de komende jaren moeilijk krijgen. De aanwas zal gezocht worden bij de jeugd. De basisschool is in 2012 verbouwd en aangepast aan het hedendaagse onderwijs, en uitgebreid met kinderdagopvang.

Stevensweert zal weer een bruisende gemeenschap worden als de bewoners bereid zijn de handen in elkaar te slaan om gezamenlijk het beste ervan te maken. Belangrijk is ook te onderkennen dat toerisme en recreatie in positieve zin bijdragen aan het instandhouden van een hoger voorzieningenniveau dan men doorgaans verwacht van een kleine kern.

1. HET HISTORISCHE KARAKTER VAN STEVENSWEERT

Reeds in 1266 werd de naam “Steph weerde” of “Stepheswerde” gebruikt om dit gebied aan te duiden. We nemen aan dat voor die tijd ook al sprake was van een bewoond gebied. We moeten echter een onderscheid maken tussen het “wereldse” en het “kerkelijke” gebied, omdat de parochie genoemd wordt als belangrijkste vorm van een samenleving. Sinds die tijd heeft Stevensweert roerige tijden mee gemaakt. Daarbij waren de

vestingwerken van groot belang. Rond 1980 heeft Stevensweert een nieuwe impuls gegeven door de kern, grondig aan te pakken en vooral aandacht te besteden aan de “historische kern”. Dit is grotendeels gelukt door de aanpak en restauratie van oude huizen, de bestrating en de verlichting.

In 2016 is het 750-jarig bestaan van de parochie Sint Stephanus gevierd waarbij onder meer de alom bekende “Slag om Stevensweert” uit 1702 werd nagespeeld. Dit re-enactment georganiseerd door Schutterscompagnie Sint Rochus, trok veel bezoekers en er zijn plannen om hiervan een terugkerend evenement te maken.

1.1. DE HISTORISCHE KERN

De historische kern van het dorp wordt over het algemeen door het merendeel van de bewoners gewaardeerd; met name de uitstraling van de huizen en het stratenpatroon worden genoemd. Ook voor de toerist is voldoende informatie over de kern te krijgen. Bovendien geven diverse Stevensweertenaren rondleidingen als gids van het VVV-kantoor. Er zijn evenwel ook een aantal uitdagingen. Zo ervaren veel bewoners een parkeerprobleem: in de nauwe straten staan auto's vaak aan weerszijden van de straat geparkeerd, zodat hulpdiensten moeilijk ter plekke kunnen komen. Graag willen ze met hulp van een onafhankelijk bureau het genoemde parkeerprobleem onderzoeken en hiervoor een plan opstellen. Verder oogt het straatbeeld op plekken rommelig, onder andere door permanent op straat geplaatste huisvuilcontainers, kale muren van garageboxen en wildgroei tegen gevels. Met de bewoners van de oude kern willen we graag gezamenlijk werk maken van de beeldkwaliteit in de historische kern, waarbij nieuw- en verbouw passend dient te zijn bij het karakter. Tenslotte streven we naar een betere toegankelijkheid van de historische kern, juist ook voor mensen met een fysieke beperking, zodat zij gemakkelijk in openbare gebouwen als de kerk en het Trefcentrum kunnen komen. De aanleg van een rollatorpad in de oude kern is een reeds lang gekoesterde wens.

1.2. DE VESTINGWERKEN

De vestingwerken werden in 1633 door de Spaanse troepen aangelegd, toen nog “kleine eilandje in de Maas” in handen van de Spanjaarden was. De verdedigingswerken, met haar stervormige patroon, vormde het pronkstuk van een volledige verdedigingslinie. Op deze manier kon de vesting vrij gemakkelijk verdedigd worden tegen de indringers.

In 1702 werd Stevensweert door de Republiek de Zeven Verenigde Nederlanden belegerd, waarbij het kasteel Stevensweert zwaar beschadigd werd en de vesting in Staatse handen kwam. Vanaf 1716 kwam Stevensweert definitief in Staatse handen en ging tot Gelre behoren.

Stevensweert heeft tot op heden zijn zevenhoekige omtrek en geometrische stratenpatroon behouden. In het stratenpatroon is dit zichtbaar. De vestingwallen werden in 1874 geslecht. In 1882 werd een stenen brug aangelegd over de Oude Maas, waarmee het eiland verbonden werd met het vaste land aan de oostkant. In 1973 werd deze brug ca. 100 meter verderop vervangen door de huidige Eilandbrug, ten behoeve van de grintwinning. Sinds de tweede helft van de 20e eeuw zijn in Stevensweert echter stemmen op gegaan om de vestingwerken opnieuw te realiseren, vooral met het oog op het toenemende toerisme.

Verbeterpunten:

De vestingwerken, zoals ze nu uitgerust en aan gelegd zijn, bieden veel ruimte voor meervoudig gebruik. Hiervoor zien we de nodige kansen. Je kunt diverse kleinere of grotere activiteiten organiseren, een betere uitstraling geven en aantrekkelijker maken door het aanbrengen van een aangepaste verlichting, zorgen voor beter onderhoud, een betere begrazing door bijv. schapen, beter en mooier gras, dat ook goed bijgehouden kan worden en uitnodigend is voor activiteiten.

Een belangrijk aandachtspunt is de kwaliteit van het water in de gracht. In de zomer is dit vaak vies en vuil en slibt de gracht dicht door groene algen en plantengroei. De Maasdijk vormt voor veel mensen een fijne plek om te recreëren. Aandachtspunten zijn:

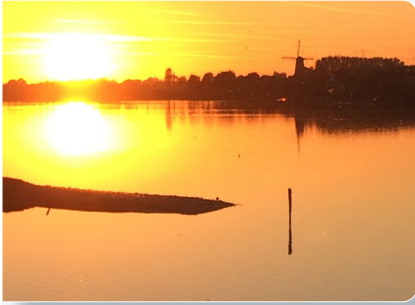
- Het plaatsen van voldoende banken en afvalbakken langs de hele Maasdijk van de Julianalaan tot aan de Wilhelminalaan.
- De toegankelijkheid voor mensen met een handicap uitbreiden door alleen de voetgangers gebruik te laten maken van de hele Maasdijk.

Het landschap aan de Julianalaan met zijn prachtige hoogstambomen wordt als zeer positief ervaren. Het zicht op het dorp van de wacht tot aan de Wilhelminalaan kan daarentegen verbeterd worden.

1.3. DE HOMPESCHE MOLEN

Het voormalige molenhuis en de Hompesche Molen, gebouwd in 1722, zijn goed bewaard gebleven en mooi gerestaureerd. Door de ontgroningen en het ontgrinden is hier de Molenplas ontstaan, een van de mooiste Maasplassen met een prachtig en uitstekend natuurgebied vol dieren en vogels. Door de diverse en ook gevarieerde rondleidingen kan iedere natuurliefhebber genieten van al het moois. De toeristen komen zelfs wandeltochten in het natuurgebied maken.

Via de vogelwacht wordt gewezen op het uitzichtpunt om de vogels te spotten en te bestuderen. De molen torent boven alles uit en is opgenomen in de diverse fiets- en wandelroutes. Gedacht wordt om een verbinding te realiseren met een bomenlaan met Walburg, zoals die vroeger ook bestaan heeft.

2. RECREATIE, TOERISME EN SPORT

In dit hoofdstuk belichten wij eerst de recreatiemogelijkheden die van grote invloed zijn op het aantal toeristen. Kun je een toerist/recreant niets bieden, blijft hij weg. Kan een toerist niets te eten of drinken krijgen, zie je hem niet meer. Sinds enige tijd heeft “ t Bastion” de gelegenheid geboden een kop koffie of een kop thee te drinken. Wil de gemeente Maasgouw of de kern Stevensweert de toerist behouden, dan zullen ze moeten blijven investeren in de toekomst. Mede dankzij de toeristen en

recreanten is het ook mogelijk het draagvlak voor voorzieningen te vergroten, die daarmee ook aan de inwoners ten goede komen. Ook dit heeft een positief effect op de leefbaarheid van ons dorp.

2.1. RECREATIE

Stevensweert kent een bijzondere op toerist en recreant gerichte voorziening, die ook door de inwoners worden benut. Dit maakt Stevensweert extra aantrekkelijk als woon-en verblijfgebied.

2.1.1. DE KIS

Eens was “De Kis” een heel belangrijke en heel bekende recreatieplas in het zuiden van Nederland. De potentie van dit gebied blijft thans onbenut en ligt er verlaten en verloederd bij. Het “openbaar” strandje wordt node gemist door een aantal geïnteresseerde inwoners. “De Kis” kan hernieuwd ingericht worden door een aantal aanpassingen, misschien in samenhang met enkele stranden in de omgeving.

2.1.2. PORTA ISOLA

Aan de noordkant van Stevensweert ligt het Vakantiepark “Porta Isola”. Dit park met vakantiewoningen wordt gescheiden van het dorp door een afgesloten poort. De potentie van dit park wordt onvoldoende benut en het is een hele uitdaging de parkbewoners te betrekken bij de activiteiten in het dorp. Daar willen we graag werk van maken. Tevens is het park toe aan een grondige opknapbeurt, een echte investering en mogelijk een nieuwe naam voor een frisse nieuwe start.

De gemeente Maasgouw doet momenteel onderzoek naar de vakantieparken in de gemeente, waaronder ook Porta Isola. We zien kansen om hier samen aan te werken.

2.1.3. DE JACHTHAVEN

De jachthaven, bestaande uit een zomerhaven en een winterhaven zou best een nieuwe impuls mogen krijgen, door meer te moderniseren en te investeren in bijv. verhuur van boten en waterfietsen, meer informatie en bekendheid te geven in de onmiddellijke nabijheid en in het achterland van onze buurlanden België en Duitsland. Ook heeft de jachthaven en haar gebruikers nauwelijks een binding met de kern. De potentie van de aanwezigheid van deze toeristische “hotspot” wordt derhalve onvoldoende benut.

2.1.4. DE BEERTUIN

Bij de recreatie willen we de midgetgolfbaan van de “Beertuin” vermelden. Door de ligging aan de fiets- en/of wandelroute, vooral in de zomermaanden altijd in trek voor een hapje en een drankje en zodoende erg geliefd bij de dagjestoerist en de toeristen van het park en de jachthaven, vooral in de weekenden.

2.1.5. DE MEERSEKAMP

In dit verband willen we wijzen op de Meersekamp, waar een goede aanpak gedaan is door de aanleg van boomgaarden met hoogstambomen. Verder dient vermeld te worden dat gedacht is aan de natuur door de aanleg van onder andere bijen- en insectenhotels en vooral voor de schooljeugd educatief is.

Over de aanpak van de waterplas is nagedacht, omdat hier de afgelopen tijd vissersplaatsen gecreëerd zijn. Noemenswaardig is te vermelden dat de nieuwe speeltuin in goede samenwerking tussen gemeente en de buurtvereniging is tot stand gekomen. Een mooi voorbeeld van actieve burgerparticipatie.

2.2. TOERISME

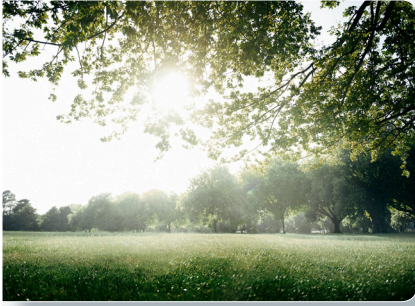
Dat het toerisme erg belangrijk is zal iedereen wel duidelijk zijn. Een toerist die op zijn wenken bediend wordt, wil er graag voor betalen. Vooral in het beleid van de gemeente Maasgouw is de afgelopen jaren veel aandacht aan het toerisme besteed. Daarom willen wij enkele zaken noemen, die hier mee te maken hebben.

2.2.1. HET VVV-KANTOOR

Het VVV kantoor bevindt zich in het voormalige gemeentehuis van de ooit zelfstandige gemeente Stevensweert, waarin ook het streekmuseum is gehuisvest. Een prima combinatie. De rondleidingen worden door de gidsen uitgebreid door zgn. themawandelingen. Een uitbreiding zou een te volgen kunstroute kunnen zijn, naast de bestaande wandel-fiets-kapellenroute. Het streekmuseum wordt door de bezoeker als positief ervaren. Probeer een app te ontwikkelen met name voor de jeugd. Laat de basisschool meeliften en geef voldoende informatie. Het toeristisch/recreatief imago van het VVV-kantoor zou vergroot kunnen worden.

2.2.2. DE MIDDENSTAND

De horecagelegenheden in het centrum zijn vaak overdag dicht. Als alternatief wordt het Trefcentrum of het VVV-kantoor genoemd om een kop koffie te drinken. Sinds kort kan iedereen overdag ook in de buurtwinkel 't Bastion terecht voor een kop koffie of thee in de koffi corner. Voor de middenstand liggen mogelijkheden om meer in te spelen op de aanwezigheid van fiets- en wandelroutes. Bij de Maasdijk kunnen betere aanlegsteigers gemaakt worden voor de passanten. Graag zien we dat het eenvoudiger wordt om vergunningen te krijgen bij de gemeente bij het organiseren van activiteiten, bijv. op de vestingwerken.

2.3. SPORT

Sportaccommodaties zijn in Stevensweert in ruime mate, in de vorm van onder meer een sportzaal, een tennisbaan en een voetbalveld. Ook aan de senioren is gedacht in het Trefcentrum, waar ze kunnen koersballen. Alleen een gevraagde jeu-de-boules-baan ontbreekt nog in het rijtje. Toch is het voortbestaan van deze voorzieningen niet vanzelfsprekend. De inwoners geven aan dat een deel van de accommodaties verouderd zijn en dat er sprake is van achterstallig onderhoud. Bovendien dalen bij

veel verenigingen de ledenaantallen, waardoor het draagvlak verder onder druk komt te staan. Het gemeentelijk beleid is nu heel erg gericht op een concentratie van de voorzieningen uit meerdere dorpen op centrale plekken. Zo is er de afgelopen jaren veel te doen geweest over de gezamenlijke locatie van de voetbalvelden met de naburige voetbalvereniging Walburgia uit Ohé en Laak. Om de sporters, jong en oud, in de toekomst beter te kunnen faciliteren, zal een nieuwe impuls nodig zijn op alle genoemde punten. Zo zouden de kantines vaker ook door andere verenigingen gebruikt kunnen worden. Een heel mooi voorbeeld hiervan is onlangs tot stand gekomen, waarbij een aantal senioren wekelijks gezamenlijk een maaltijd bereiden en consumeren in de gerenoveerde kantine van de tennisvereniging.

3. WIJK- EN GROENBEHEER

Het groenbeheer is volgens sommige bewoners goed geregeld door de gemeente en volgens anderen juist niet goed en groeit het onkruid hoger dan de beplanting. Het wegbranden van het onkruid blijkt onvoldoende effectief.

Een impuls was de Entente Florale in 2016, en als bewoners kunnen we hieraan in samenwerking met de gemeente een vervolg aan geven. Een speciale werkgroep is op dit punt reeds actief (zie ook de appendix). De volgende verbeterpunten zijn aangedragen:

- Op de Markt en op andere plaatsen staan de nodige waterplassen bij de minste regenval.
- Het onderhoud van het overtollige groen op de trottoirs en de diverse pleinen kan beter.
- Maak de wegbermen naar het dorp kleurrijk met allerlei soorten bloeiende bloemen. In de kern kunnen de diverse plantsoenen beter onderhouden worden.
- Voldoende vuilnisbakken langs de fiets- en wandelroutes, kunnen bijdragen tot het opruimen van de rotzooi.
- Verbetering van de fiets- en wandelpaden in de buitengebieden.
- Het dumpen van afval, met name bij enkele containerparken kom je overal tegen. Meer sociale controle of plaatsing van camera's zou een oplossing kunnen bieden, evenals meer toezicht op het naleven van de regels.
- Het aantal bladkorven in de hele kern, kan best uitgebreid worden of vaker geledigd worden.

De bewoners van Eiland, Bilt en Brandt klagen ook over de slechte toestand van de weg en het trottoir. Hier is de laatste maanden goed gewerkt en is veel verbeterd. De weg en de parkeergelegenheden zijn aangepast. Met name de kwaliteit van het gebied achter de Brandt, door enkele negatieve gebeurtenissen, is sterk achteruit gegaan en maakt een desolate indruk. Verder wordt vaak het onveilige gevoel genoemd dat de meeste bewoners van deze gehuchten hebben door het nachtelijke verkeer.

4. VOORZIENINGEN

Onder deze noemer zullen we proberen samen te vatten, welke voorzieningen de totale bevolking van de kern Stevensweert nodig heeft om op een prettige manier in een dorp te kunnen leven. We denken aan jong en oud. Het welzijn van de inwoner is afhankelijk van de mogelijkheden en de voorzieningen, die een kern te bieden heeft.

Leden van de dorpsraad zijn in gesprek gegaan met een groep jongeren. Dat werd zeer positief ervaren door beide groepen. Zo werd aangegeven dat het historische karakter gekoesterd en beschermd dient te worden. Wat gemist wordt zijn uitgaansmogelijkheden voor jongeren. Het ontbreekt steeds meer aan horeca en als er dan iets georganiseerd wordt is er weinig gedragenheid vanuit het dorp. Het gevoel bestaat dat het altijd dezelfde personen (vrijwilligers) zijn die de schouders “eronder zetten”. Er zijn weinig initiatieven door en voor jongeren.

De senioren worden vaker tot een “vergeten groep” gerekend. Toch komen zij voor zichzelf op. We denken aan het rollatorpad, een pinautomaat, een winkel voor de noodzakelijke levensbehoeften en een aangepaste woning. Andere aanbevelingen zijn:

- Het realiseren van een multifunctionele ruimte waar iedereen gebruik van kan maken en gedragen wordt door de verenigingen
- Probeer door middel van een parapluvorming te voorkomen dat iedere vereniging apart voor een activiteit, een vergunning moet zorgen.
- Zorgdragen voor noodlijdende verenigingen en kleine stichtingen.
- Probeer digitaal met de tijd mee te gaan, jong en oud.
- Geef hulp waar nodig is.

5. SOCIAAL KLIMAAT

Het sociale klimaat is in iedere kern heel belangrijk, omdat een goed klimaat een positieve invloed heeft op het welzijn van de iedere bewoner. Bepalend is de behoefte, de samenstelling, de interesses en mogelijkheden van de mensen. Veel zal afhangen van de samenwerking tussen de verschillende verenigingen, samen kunnen ze een activiteit organiseren, vooral door het verminderen van het aantal leden.

Zijn in de kern voldoende woningen voor de diverse groepen en wordt daar gretig gebruik van gemaakt? Hoe ga je om met de vraag en het aanbod?

De aantrekkende woningmarkt is een landelijk verschijnsel, waar wij ook mee te maken krijgen. Denk aan alle categorieën van de bevolking. De aanwas van vooral jonge gezinnen neemt toe door het kopen van vrijgekomen woningen. Vinden de mensen het prettig of fijn om in Stevensweert te wonen of zie je dat veel gezinnen zich elders vestigen om welke reden dan ook? Hoe zijn de nieuwkomers ingeburgerd? Wat zeggen de bewoners hier over? Vriendelijke bewoners worden naast onvriendelijke bewoners genoemd. De buurtverenigingen, die Stevensweert rijk is, scoren erg goed bij de individuele buurtbewoners.

Basisschool “De Maasparel” wordt positief genoemd, ondanks de negatieve geluiden door het parkeren en de medewerking bij “buitenschoolse activiteiten”. De gemoedelijke sfeer in buurt, wijk en dorp. Digitale hulpdiensten inschakelen, waarbij mensen elkaar helpen.

Probeer de juiste balans te vinden tussen jong en oud, door beide groepen te integreren in de Stevensweerder samenleving. Laat jongeren zelf nadenken over het aanbod van de diverse mogelijkheden en activiteiten. Waarom geen kern overstijgend project, de gemeente zal het zeker toejuichen en subsidie geven.

De Nieuwjaarsborrel was een goed initiatief. Een ander goed voorbeeld dat zeker navolging vereist is het buurtzorgproject in de Pater Sangersstraat. Geen enkele groep mag zich gepasseerd of vergeten voelen. De saamhorigheid en het dorpsgevoel is nog behoorlijk aanwezig. Maak daar gebruik van door telkens te wijzen op het "wij gevoel". Probeer dit te stimuleren door open met elkaar te communiceren. Samen een kop koffie of een kop thee drinken, kan sinds kort in 't Bastion.

6. VERKEER

Het belangrijk punt op de bijeenkomsten was de discussie over het ontbreken van een goed verkeersplan, met name op en rond het Jan van Steffeswertplein en in de straten. In de oude kern is het heel duidelijk waar je mag parkeren, want je mag bijna overal je auto neerzetten. Voor vrachtauto's en bussen is dit verboden gebied. Mensen, vooral ouderen, moeten buiten de kern gebruik maken van het openbaar vervoer. Het gebruik van de wensbus brengt een oplossing.

Welke verbeterpunten worden aangeduid?

In de kern storen veel inwoners zich aan het grote aantal verkeersborden, die trouwens voor iedereen gelden, ook de verbodsborden. Het verdient aanbeveling het gehele verkeersgebeuren eens duidelijk en goed in kaart te brengen. Laat een specialistisch bureau kijken naar het gedrag van de verkeersdeelnemers en een nieuw plan opstellen voor de hele kern en ga dit vervolgens met de inwoners bespreken en/of communiceren.

De parkeerplaats op de Sportlaan deugt niet, naast de bakken staat altijd rotzooi, is het onveilig en heeft deze geen uitstraling. Het gevolg is dat de parkeerplaats weinig gebruikt wordt en dat veel geparkeerd wordt op het Jan van Steffeswertplein, de Markt en de omliggende straten. Het parkeren in de hele kern belemmert soms een vrije doorgang voor de hulpdiensten. De knooppunten van de fietsroutes en een aantal kruispunten vragen aandacht. Controleer wielrenners, motoren en auto's op hun gedrag en hun snelheid. Het ontbreken van een 30 km zone in de hele kern.

Door het chaotisch parkeren nabij de school, in het bijzonder tijdens het brengen en ophalen van de leerlingen ontstaat een onveilige verkeerssituatie. De parkeergelegenheden in de natuurgebieden worden niet goed onderhouden en lenen zich voor het weggooien van rotzooi en zaken die het daglicht niet kunnen verdragen. Het plaatsen van afvalbakken kan een oplossing zijn.

Motoren in het weekend op de Weg langs Ginderkens weren. Naast de vele auto's wordt het landbouwverkeer intensiever, groter, breder en zwaarder, vooral op Eiland, Bilt en Brandt. Door het sterk toenemende aantal e-bikes en elektrische auto's wordt de vraag naar oplaadpunten groter.

7. AANBEVELINGEN

In de vorige hoofdstukken zijn een groot aantal aanbevelingen gedaan om de leefbaarheid in ons dorp te vergroten. De volgende zaken springen in het oog:

- Werkgroepen instellen om de aanbevelingen uit het DOP nader uit te werken .
- Communicatie tussen gemeente en bewoners intensiveren.
- Gemeente en werkgroep gaan gezamenlijk een goed verkeersplan opstellen.
- Gemeente en werkgroep gaan gezamenlijk een gericht woonbeleidsplan opstellen, waarin aan alle leeftijdsgroepen aandacht besteed wordt.
- Mogelijkheden ontwikkelen om de Vestingwerken meer divers te benutten.
- Het aanleggen van een rollatorpad in de oude kern.
- De realisatie van een multifunctionele ruimte voor vergaderen en het houden van bijeenkomsten.

Het is de bedoeling dat wij dit boekje aanbieden aan de gemeente Maasgouw. Van groot belang is immers dat de gemeente Maasgouw de problematiek herkent en erkent. Dan ontstaat er draagvlak om de problemen gezamenlijk aan te pakken.

Het is mooi te kunnen constateren dat er inmiddels ook al een aantal zaken zijn aangepakt, zoals onder meer het plaatsen van een camera bij de afvalcontainers op de parkeerplaats aan de Sportlaan, ter bestrijding van het dumpen van afval buiten de containers.

Samen maken wij er werk van!

APPENDIX

Projectenboek van 'Kerngroep Stevensweert 2033'

In 2016 heeft op verzoek van de gemeente Maasgouw, Stevensweert succesvol deel genomen aan de ANWB verkiezing 'het Groenste Dorp van Nederland'. Stevensweert behaalde de zilveren medaille. Bij de voorbereiding van deze wedstrijd werden alle inwoners uitgenodigd om hun verbeterideeën voor het wonen en leven in Stevensweert aan te geven. Hierbij lag de nadruk op de aspecten groen en cultuurhistorie.

Om deze ideeën niet verloren te laten gaan, heeft de begeleidingsgroep Entente Florale in 2017 een doorstart gemaakt in de vorm van de 'Kerngroep Stevensweert 2033'. Deze groep heeft de ambitie om te stimuleren dat zoveel mogelijk van de aangedragen ideeën gerealiseerd worden. Deelnemers in deze Kerngroep zijn betrokken bij de Dorpsraad Stevensweert, Amici Insulae, museum Stevensweert / Ohé en Laak, Stevensweert promotie en Natuurmonumenten. De groep wordt ondersteund door een ambtenaar van de gemeente Maasgouw.

De benaming 'Stevensweert 2033' verwijst naar de horizon van dit projectenboek: in 2033 bestaat de vesting Stevensweert 400 jaar en is de ambitie dat alle 60 opgenomen projecten gerealiseerd zijn. De sectoren waar deze projecten betrekking op hebben zijn: beleid, cultuurhistorie, evenementen, groen natuur en landschap, milieu en duurzaamheid, openbare ruimte, recreatie & toerisme, sociale cohesie, verkeer.

PROJECTENBOEK

Onderstaande tabel geeft een overzicht van alle aangedragen projectideeën en de stand van zaken begin 2019.

LOCATIE	PROJECT	TOELICHTING	STAND VAN ZAKEN BEGIN 2019
Historische Kern	Groene stadspoorten	Vml. stadspoorten weer zichtbaar maken bijv. door metalen profiel met groenbeplanting. Versterkt imago als vestingstad. Is onderdeel Groenvisie gemeente Maasgouw	In uitvoering
Historische Kern	Snoeien lindes en bomen Singelstraat West	Omvang leibomen en solitaire bomen in toom houden	Gereed
Historische Kern	Leibomen pad kerkhof	Bolbomen vervangen door leibomen ter versterking van de zichtlijnen. Is onderdeel groenvisie.	Gereed
Historische Kern	Oude kerkhof	Visie ontwikkelen op behoud historische waarde kerkhof	In ontwikkeling
Historische Kern	Uitbreiding bloembakken	Bloembakken aan lantaarnpalen uitbreiden over historische kern, bijv. op alle kruispunten. Vaste plantenbakken, ter versterking velle fleuri karakter. Onderhoud afstemmen met aanwoners	Gereed
Historische Kern	Straatmeubilair	Thans veel verschillende typen en materialen. Historisch beeld versterken, m.n. t.a.v. paaltjes, zitbollen, zitbanken en prullenbakken. Is onderdeel Groenvisie	
Historische Kern	Straatnaamborden met historische toelichting	Straatnaamborden in oude stijl, met verwijzing naar betekenis. Versterkt historisch karakter	Project in voorbereiding
Historische Kern	Aanduiding monumenten e.d. via gevelschildjes	Rijks-, gemeentelijke monumenten en beeldbepalende panden aanduiden met gevelschildje. Versterkt historisch karakter.	In voorbereiding
Historische Kern	Vaste reclameborden	Nu wildgroei en verrommeling. Eisen aan reclameborden opstellen. Zie bijvoorbeeld Herberg i.r.t. Bastion. Elzas als voorbeeld	

LOCATIE	PROJECT	TOELICHTING	STAND VAN ZAKEN BEGIN 2019
Historische Kern	Parkeerbeleid	Beperken langdurig parkeren op strategische plekken	
Historische Kern	Beleidsuitgangskader en bepalingen stads- en dorpsgezicht herijken en handhaven	Versterking historisch karakter	
Historische Kern	Herstel afbeelding stratenpatroon JvSteffensweertplein		
Historische Kern	Aankleden Vestingwerken	Nu kaal totaalbeeld. Zie bijv. Bourtange: Schildwachhuisje, kanon, beelden, vlaggenmast	
Ontmantelde vesting	Optreden tegen verrommeling	Erkennen historische waarde en zonodig aanwijzen als onderdeel van beschermd dorpsgezicht	
Ontmantelde vesting	Oostervoetpad	Uniforme afrastering toepassen en herstel zichtlijnen. Na afronding rioeringswerkzaamheden Julianalaan. Ondersteuning plannen huurders	Gereed
Ontmantelde vesting	Wal: deel Bastion Holland Veldpoort en ev. Wal overig	Upgrading totaalbeeld en verharding	Gereed
Ontmantelde vesting	Maasdijk	Relief bastion/ravelijn accentueren	
Ontmantelde vesting	Fort Cantelmo	Zichtbaar maken overblijfselen en inpassen in wandelroute netwerk, samen met Soldatenweegske. Speurdersgroep is actief.	Verkenning is opgestart, samen met gemeente Echt-Susteren
Meersekamp	Zwaluwen-/ooievaarsnest	Combinest als uniek element toevoegen tbv aantrekken vogels	Gereed
Meersekamp	Afronding IKL-project	O.a. heggen en speelplek met oude bomen	Gereed
Meersekamp	Paden beter begaanbaar maken		Gereed
Meersekamp	Beheer	Afstemming IKL, Wijnmakersgilde en vrijwilligers	Gereed

LOCATIE	PROJECT	TOELICHTING	STAND VAN ZAKEN BEGIN 2019
Entree Stevensweert	Borden "Eiland in de Maas"	Betreden "Eiland" nu niet ervaarbaar. Plaatsen welkomstborden met afbeelding en QR code bij de beide bruggen over de Oude Maas en Fietsveer. Tevens rivierborden "Oude Maas" plaatsen	Rivierborden "Oude Maas" geplaatst
Entree Stevensweert	P-plaats oude brug	Functie versterken/verduidelijken als pleisterplaats. Zicht op Meersekamp en dorpsrand versterken. Entree struingebied? Oude brug visualiseren?	In ontwikkeling
Sluis Maasbracht	Opruimen stormschade	Maakt nu verloederde indruk	Gereed
Molenveld	Roumerweg	Bermverharding	Randstenen geplaatst
Molenveld		Pilot fluoriserende belijning. Bevorderen verkeerveiligheid	
Molenveld	"Grindekens en Roumerweg autoluw maken cq snelheidsbeperkende maatregelen en uitwijkmogelijkheden"	Bevorderen verkeerveiligheid	
Molenveld	Uitkijkplatform Molenplas	Uitkijkplatform t.b.v. het spotten van vogels ed	Gereed
Walburg	Zichtbaar maken contouren kasteel en tuin	Ontsluiten cultuur historisch erfgoed	Project opgestart. Realisatie Q3 en Q4 2019
Walburg	Duiker	Nu onbereikbaar	Gereed
Walburg	IJskelder	Niet meer zichtbaar	Afstemming met project Walburg
Walburg	Wandelpad langs Maas aanleggen vanaf kanon naar Walburg	Relatie Stevensweert Walburg versterken; unieke wandelroute, eventueel met extra thema, bijv. Planetenpad	Eerste verkenning uitgevoerd; realisatie complex
Hompesche molen		Molenbaer/bakker heeft plannen voor realiseren(historische) bakoven/bakhuis.	Project verkend en vooralsnog opgeschort
Hompesche molen	Wandelpad Roumerweg -molen verstevigen	Vormt natuurlijke verbinding Stevensweert-molen. In natte perioden zeer modderig.	Gereed

LOCATIE	PROJECT	TOELICHTING	STAND VAN ZAKEN BEGIN 2019
Vergroenen/ duurzaamheid	Hemelwater afkoppelen promoten en toepassen	Duurzaam waterbeheer	Is inmiddels verankerd in beleid gemeente
Vergroenen/ duurzaamheid	Zonnepanelen op openbare gebouwen	Sporthal, brandweerkazerne, tennisvereniging, basisschool en kantine voetbalvereniging	Zonnepanelen op dak sporthal inmiddels gerealiseerd
Vergroenen/ duurzaamheid	Meer groen (invullen nieuw beleid provincie)	Bloeiende bermen, ook t.b.v. bijen en vlinders	Onderdeel van gemeentelijke groenvisie 2019; pilotproject in voorbereiding
Vergroenen/ duurzaamheid	Ledlampen in straatverlichting	Energiebesparing; afstemmen in nieuw contract met aanbieder samen met aanwoners plannen opstellen, voor het versterken van het groen: bomen, plantsoenen, boomspiegels ed.	
Vergroenen/ duurzaamheid	Groen in de woonwijk	Onderhoud verbeteren	
Vergroenen/ duurzaamheid	Groen in de woonwijk	Initiatieven aanwoners belonen	
Vergroenen/ duurzaamheid	Groen in de woonwijk		
Onderhoud	Omgeving wachthuisje/ kanon en oude trap.	Meestendeels verwaarloosde indruk. Prachtig en uniek uitzichtspunt	
Onderhoud	Omgeving wachthuisje/ kanon en oude trap.	Verkennen upgrading van dit gebied. Zie bijv Capelle aan de IJssel (Winnaar EF 2015)	
Onderhoud	Opknappen oude heg bij speeltuin De Waaikamp		Maakt deel uit van nieuw bestemmingsplan "op de Konie" (2019)
Onderhoud	Voetpad Op de Konie	Relatie Grinderkens-woonwijk	Via uitwerking bestemmingsplan "op de Konie"; project in voorbereiding
Algemeen	Entree vanaf rotonde upgraden	Bijv. laanbeplanting en aankleding tpv voetbalvelden	
Algemeen	Inwoners stimuleren gevels te verfraaien		

LOCATIE	PROJECT	TOELICHTING	STAND VAN ZAKEN BEGIN 2019
Algemeen	Entreebord vestingstad is niet duidelijk	Betreft niet geheel Stevensweert en slechts deel vestingwerken is gereconstrueerd	
Algemeen	Dagstrand "De Kis" up-graden	Ligt er nu verlaten bij. Geen trekker	
Algemeen	Toeristische bewegwijzering verbeteren	Aanduiden "historische kern" ipv toeristische kern op bruine borden	Vooralsnog geen gehoor gekregen bij gemeente. Inmiddels bereidt gemeente totaalproject voor tbv aanpassing toeristische bewegwijzering in 2019. Ook aandacht voor verlegging toeristische fietsroute door oude kern
Algemeen	Interessante cultuur-historische plekken toelichten	"Infoborden met QR code; qr-code invulling/website"	Project 2 archeo-punten opgestart en uitvoering in 2019
Algemeen	Kano-en sloepjessteigers		
Algemeen	Botenberging Bastion Holland	Aanpakken verloedering	
Algemeen	Overlast hondenpoep op stoepen	Poepzakjesautomaten plaatsen	In voorjaar 2019 nieuw gemeentelijk beleid
Algemeen	Open tuinen route	Mogelijk in combinatie met andere evenement ontwikkelen	
Algemeen	Voorkomen bomenkap Maasdijk	Thans lommerrijke bomenlaan	
Algemeen	Handhaven voetbalvelden	Weinig draagvlak in Stevensweert voor geplande camping	Onderzoek herbestemming 3e voetbalveld in voorbereiding
Juryrapport	Aanbevelingen Juryrapport uitwerken	Opmerkingen juryrapport inventariseren en uitwerken	Actie gemeente
Juryrapport	Stevensweert 2033	In 2033 bestaat Vestingstad Stevensweert 400 jaar.	